

בעוה"ש"ת

קונטרס

א גויטע וואך

וואס דאס איז א וואונדערליכע שיעור, גענאגט געווארן דורך
פּבוּד קדושת הרב הצדיק מוה"ר א"ש שליט"א
אריינגעברענגען אין אונז די ריינע און קלארע אמונה אין פאשעפער,
ווי אויף עצות און התחזקות וויאזוי אדורך צו גיין דעם קעגן בשלום.

פרשת ויצא, מוצאי שבת, מללוח מלכה
עם סעודת שבע ברכות תשע"ג

געבויעט און באגרינדעט אויף די וערקטער און אונזער הייליגער און פארקטיגער רבי,
דער פאהאלטענע ליכטיגקייט, דער הייליגער הויכער ליכט, אדונג, מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

און אויף די וערקטער פון זיין תלמיד, מורנו הגאון הקדוש, א וואונדערליכע ליכט,
וואס קיין שום פאקעלעניש איז נישט פארהיילן פון איהם,

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

און עס איז צוזאמגעפלאכטן מיט פסוקים פון תורה, נביאים, כתובים, און מאמרים
פון אונזערע הייליגע חכמים פון גמרא און מדרשים און הייליגן זוהר.

עס איז געברענגט געווארן צום דרוק
דורך חסידי ברסלב - נח יארק יצ"ו

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידי הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh Kiryas Joel

8 Hayes Ct.

845-467-5299

מתיבתא היכל הקודש

Mesifta Heichal Hakodesh

1129-42nd Street

Brooklyn NY 11219

מרכז היכל הקודש דחסידי ברסלב

Heichal Hakodesh Williamsburg

287 Hewyard Street

347-563-4044

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh Williamsburg

27 Skillman Street

718-384-1652

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh Monsey

79 Decatur Avenue.

347-243-2992

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh Monsey

32 Dolson Rd.

347-733-7551

בארץ ישראל

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב

שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site: www.breslevcity.co.il

לשמוע השיעורים 121-444-9191

Find our entire book selection at:

amazon.com or at: mohorosh.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-481-3321

א גויטע וואך

.א

עס ווערט געפֿפֿסק׳נט אין שוילחן ערוף (אורח חיים סימן ש): לעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת, כְּדֵי לְלוֹת אֶת הַשַּׁבָּת, אֲפִילוּ אִינוּ צָרִיךְ אֲלָא לְכַזֵּית, אַ מַעֲנֵשׁ זֶאל שְׁטענדיג אָנגרייטן אַ סעודה מוצאי שבת, כְּדֵי צו באַגלייטן דעם שַׁבָּת, אֲפִילוּ עַר קען נישט עסן מער ווי אַ כַּזֵּית. עס איז באוואוסט וואס דער הייליגער רבי האט געזאגט: איר מעגט קנייטשן מיין ספר ווי אזוי איר ווילט, אָבער פון אַ סעיף קטן אין שוילחן

ערוף זאלט איר נישט אפטרעטן. און דער הייליגער רבי האט זייער מקפיד געווען מען זאל לערנען יעדן טאג שולחן ערוף, און זיך פירן על פי שולחן ערוף (שיחות הר"ן סימן כט). דער הייליגער רבי האט אנגעכאפט א סעיף קטן, כל שכן א גאנצע סימן, איז דאך זיכער אז מען דארף דאס מקיים זיין און עסן יעדע וואך מלוה מלכה.

עס איז באוואוסט די רמז פון צדיקים אויפן פסוק (בראשית כח, יב): וְהָיָה סֵלֶם מִצָּב אֲרָצָה וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה; אז דאס גייט ארויף אויף מלוה מלכה, און דאס ווארט סל"ם איז ראשי תיבות: ס'עודת לוית מ'לכה, וואס איז זייער א גרויסע זאך, אבער מענטשן האלטן דאס גרינג. אויך איז ראשי תיבות די נאמען פון סמ"ל: ס'עודת מ'לוה מ'לכה אין לעשות. און מען זעהט טאקע אז דער סמ"ך מ"ם פארלייגט זיך זייער שטארק אויף דעם, און ער וועט אלעס צולאזן, נאר מען זאל נישט מאכן קיין סעודת מלוה מלכה.

א גויטע וואך

ה

וואס איז אייגנטליך אזוי גרויס די סעודה פון מלוה מלכה? נאר דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן ב): שבת איז די גרעסטע שמחה; ווייל שבת איז שוין נישט דא קיין שום ארבעט, און מען קען גארנישט טוהן, נאר מען דארף רוהען, און זיך פרייען א גאנץ שבת, און דאנקען און לויבן דעם בורא פל עולמים, און אים געבן א תודה והודאה אז ברוך השם מיר זענען אידן און מיר היטן דעם שבת. חז"ל זאגן (שבת קיח ע"א): **כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים, ווער עס איז פרייליך און מאכט אן עונג שבת, איז זוכה ארויסצוגיין פון אלע ענגשאפטן, און שפירן עצם אלקות.** אויך זאגט דער הייליגער רבי (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נז): דאס עסן פון שבת איז איין שטיק הייליגקייט, איין שטיק באשעפער. דער מדרש תנחומא זאגט (בראשית סימן ג): **כבוד שבת עדיף מאלף תעניות, אז מען איז מכבד דעם שבת און מען האט הנאה אינעם שבת, איז אזוי ווי מען וואלט געפאסט**

טויזנט תעניתים. און די דריי סעודות איז קעגן אברהם יצחק ויעקב (זהר הקדוש: תרו פח ע"ב), און די שמחה דארף מען מיטנעמען אויף א גאנצע וואך, אפער ווי נאר מען גייט ארויס פונעם שבת און מען מאכט הברלה, ווערט מען שוין פארנומען צו לויפן עוסק זיין מיט וואכעדיגע זאכן, פאלט מען שוין אריין אין א צובראכנקייט און מען האט שוין דאגות צו ערלעדיגן און סעטלען אלע זאכן, ווי פרנסה וכו', דערפאר פדי ממשיך צו זיין די שמחה פון שבת, אז א גאנצע וואך זאל מען אויך זיין אזוי פריילעך ווי שבת און מיטנעמען די שמחה פון שבת אויף א גאנצע וואך, מאכט מען א סעודת מלוה מלפה וואס מיט דעם בינדט מען צו דעם שבת צו א גאנצע וואך.

ב.

וועגן דעם איז אויך די סעודה פון מלוה מלפה קעגן דוד המלך (פרי עץ חיים שער השבת, סוף פרק כד), פדי מיר זאלן זיך אפלערנען פון דוד המלך ווי אזוי זיך צו

מחזק זיין נאכדעם וואס דער הייליגער שבת גייט ארויס, ווייל דוד המלך איז געווען א סימבאל פון ליידן און מיטמאכן רחמנא לצלן (מדרש תהלים צ, טו). און פון ווען ער איז געבוירן געווארן, האבן אים די ברודערס פארטריבן מיט די טענה (תהלים סט, ט; ילקוט המפירי תהלים קיח, כח): דו ביזט נישט אונזער ברודער! [שטעלט אייך פאר די צער דערפון], און אזוי איז אים דורכגעגאנגען זיין גאנצער יוגנט, אבער דוד המלך האט זיך נישט דערשראקן, ער איז געגאנגען אין וואלד און געזינגען שירות ותשבחות צום בורא כל עולמים, בשעת ער האט געפאשעט די שאף פון זיין טאטן ישי (זוהר חדש שיר השירים, סז ע"ב), און דעמאלטס האט ער שוין אנגעהויבן צו מאכן דעם ספר תהילים, וואס יעדע פסוק עקסטער פון יעדן קאפיטל, איז געווען ביי אים א עקסטערע געזאנג פארן אייבערשטן וואס פון דעם האט ער געמאכט במשך זיין גאנצן לעבן דעם ספר תהלים, ווייל פון אלע זיינע צרות האט

א גוטע וואך

ער געמאכט א געזאנג און א געבעט פארן באשעפער
(לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן ק; שיחות הר"ן סימן סח).

איינמאל הערט ער אז עס רעש'ט זיך (שמואל-א
קאפיטל יז), און ער זעהט אז עפעס ערנסט קומט פאר,
אלע אידן שטייען אין קיפקעס און רעדן, האט ער
פרובירט געוואר צו ווערן וואס עס גייט פאר, האט
מען אים דערציילט: עס איז דא דא איינער גלית א
פלשתי, וואס זאגט: אויב ביז פערציג טעג וועט נישט
קומען איינער מלחמה האלטן קעגן אים, וועט ער חס
ושלום פארטיליגן די אידן. און ער קומט יעדן
אינדערפרי און ביינאכט זיך רייצן מיט די אידן און זיי
ווארענען אויף דעם וכו' [רש"י זאגט (שם טז): ער איז
דווקא געקומען צופרי און ביינאכט פדי צו שטערן די
אידן אז זיי זאלן נישט זאגן קיין קריאת שמע,] דוד
המלך אלץ יונגער בחור אינטערעסירט זיך נאכאמאל
ביי דעם און יענעם, צו הערן וואס עס קומט פאר, ביז
דערווייל האבן אים זיינע ברודערס פארגעהאלטן:

אויף וועמענס אַחַריות האסטו איבערגעלאזט די שאף? גיי דיר שנעל צוריק צו די שאף, פאר איינער וועט נאך די שאף אויף צונעמען. זאגט דוד המלך: ווי אזוי קען איך צוריק גיין צו די שאף, בשעת אידן רעדן מיט אזא פחד און שרעק פון דעם גלית? ! און ער האט זיך ווייטער נאכגעפֿרעגט ווי עס האלט די מצב, האט ער געהערט אז שאול המלך האט צוגעזאגט, אז ווער עס וועט כאפן דעם פֿלשתי גלית, וועט ער אים געבן זיין טאכטער פאר א ווייב. רופט זיך דוד המלך אן און זאגט: איך האב נישט קיין מורא! פֿירט מיר צו שאול המלך, האט מען אים געברענגט צו שאול המלך, און דוד הייבט אים אן צו זאגן: קיינער דארף נישט מורא האבן און זיין דערשראקן פון דעם גלית, איך וועל מיך איינשטעלן און אים ערלעדיגן. האט אים שאול המלך געזאגט: דו ביזט דאך א יונגער בחור, און ער איז א גרויסער ריז, און א געלערנטער אין מלחמה, [חז"ל זאגן (ילקוט שמעוני שמואל-ב, רמז קסה): ער איז געווען א

משונה קרן, ער האט געהאט אויף די הענט און אויף די פיס זעקס פינגערס.]

זאגט דוד המלך: דאך האב איך נישט קיין מורא פון אים, איך האב שוין געהאט א מעשה מיט א לייב און מיט א בער וואס זיי האבן געוואלט אנוועק שלעפן א שעפעלע פון מיין סטאדע, און איך האב זיי צוריסן און געהרג'עט, האב איך פון אים אויך נישט מורא, האט אים שאול המלך אנגעטוהן מיט געפאנצערטע קליידער, אבער דוד רופט זיך אן: עס איז מיר נישט באקוועם די קליידער, איך קען אן דעם אויך. אלע אידן ציטערן: א בחור איז געקומען, און ער זאגט אז ער האט נישט מורא פון דעם גלית, וואס גייט דא זיין?!

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן ד): גלית איז געווען דער 'מצח הנחש', ער האט געוואלט ווייזן אז יעדע זאך איז טבע, מקרה, מזל; דאס הייסט, אז א מענטש זאל טראכטן: דאס איז מיין טבע, מיין

מזל, פֿערצופאל איז אזוי געשעהן. דערפֿאר איז ער געקומען אויסרייסן מען זאל נישט זאגן קריאת שְׁמַע, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַנְּיָ"ה אֱלֹהֵינוּ הַנְּיָ"ה אַחַד, וואס מיט דעם איז מען מגלה אז עס איז נאר דא איין איינציגער באשעפער אויף די גאנצע וועלט, און אלעס ווערט געפירט נאר דורךן אייבערשטן אליין, און עס איז גארנישט דא אויסער דעם אייבערשטן, וועגן דעם האט ער דאס געוואלט צושטערן, זיי זאלן נישט זאגן קריאת שְׁמַע. אבער דוד המלך וואס ער איז אלע זאָרן אָפּגעזיץן אין פֿעלד, און געזינגען צום באשעפער שירות ותשבחות, ער ווייסט אז יעדע זאך איז דער בורא פֿל עולמים סיי גוטס סיי שלעכטס, אלעס איז פון באשעפער דערפֿאר האט ער גארנישט מורא געהאט.

גאנץ פֿלל ישראל שטייט פון איין זייט און מען קוקט זיך צו, דוד המלך נעמט א טעשקעלע און ער לייגט אריין דארט פינעף שטיינדעלעך מיט א שיסער

[סלינג שאט], און ער נעמט זיין שטעקן און פאנגט אן
 ארויפצוגיין אויפן בארג קעגן גלית, גלית הייבט אן
 אראפ צוקומען אָנגעפּאַנצערט מיט אלע קליידער, מיט
 זיין שווערד וכו', און ער זעהט ווי דוד קומט מיט זיין
 שטעקן, האט ער זיך זייער אויפגערעגט, און רופט זיך
 אן: איך בין עפעס א הונט, אז דו קומסט מיר אנטקעגן
 מיט א טאשקע און שטעקענעס?! זאגט אים דוד:
 אונדאי ביזטו נישט מער ווי א הונט! און איך האב
 נישט מורא פון דיר! הייבט ער אן אראפ צו גיין און
 ער קומט שוין צו נאנט, נעמט דוד המלך ארויס איין
 שטיינדעלע פון דעם טעשקעלע, און לייגט דאס אריין
 אין דעם סלינג שאט און שיסט דאס אים אין שטערן
 אריין, גלית פאלט אראפ אויפן פנים, גייט דוד המלך
 גלייך צו און נעמט ארויס גלית'נס שווערד, און
 שניידט אים אפ זיין קאפ, און טראגט זיין קאפ אויפן
 שפיז און ווייזט פאר יעדן די מפלה, אזוי זענען אלע

פֿלשֶׁתִּים אַנטלָאפֿן, און אָפּגעלאַזט די אַידן, פֿן יאַבֿדוּ
פֿל אויבֿיך ה'.

דוד המלך האט מיט דעם געוויזן א וועג אז ווען
מען איז שטארק אין אַמונָה דארף מען נישט מורא
האַבן פֿאַר גאַרנישט, וואס דאס איז געווען זיין
גאַנצער פֿח: ער איז געגאַנגען מיט אַמונָה, אזוי ווי עס
שטייט אין זוהר הקדוש (עקב דף רעב ע"א): די פינעף
שטיינער איז געווען קעגן דעם פֿסוק (דברים ו, ד): שִׁמֶע
יִשְׂרָאֵל הַיְיָ הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ אֶחָד, וואס מען זאגט ביי
קריאת שִׁמֶע. איין שטיין קעגן: שִׁמֶע יִשְׂרָאֵל: און די
אַנדערע פֿיר שטיינער קעגן: הַיְיָ הַיְיָ, אֱלֹהֵינוּ, הַיְיָ הַיְיָ,
אַחַד. דאס זענען געווען די פינעף שטיינער וואס ער
האט געהאט אין זיין זעקל. די מקובלים זאגן אז מיט
דעם שטיין וואס איז געווען קעגן 'אַחַד' האט אים דוד
המלך געגעבן א זעץ אין קאפּ, אַבער איינער זאגט:
מיט דעם שטיין וואס איז געווען קעגן 'שִׁמֶע יִשְׂרָאֵל' -
הערט אויס אלע אידן, האט ער אראפ געהאקט גלית;

ווייל אז מען נעמט זיך צוזאם באַחֲדוּת, מען הערט צוזאַמען און מען רעדט צוזאַמען, האט דאס דעם גרעסטן כח.

נאכדעם וואס דוד המלך האט באזיגט גלית, האט ער דאך געדארפט באקומען די טאכטער פון שאול המלך אזוי ווי ער האט צוגעזאגט און געשווארן: ווער עס וועט אפשיידן דעם קאפ פון גלית וועט ער אים געבן זיין טאכטער פאר א ווייב. [כאטשיג דוד המלך האט דאס נישט געטוען פאר א שידוך, נאר כדי צו ווייזן אז מען דארף נישט מורא האבן פון קיינעם נאר פון באשעפער,] ביז דער ווייל זאגט אים שאול המלך: אז דו וועסט מיר ברענגען נאך הונדערט ערלות פון פלשתים, וועסטו באקומען מיין טאכטער. האט ער געברענגט צוויי הונדערט ערלות, ענדליך האט ער חתונה געהאט מיט מיכל די טאכטער פון שאול המלך, וואס זי איז געווען זייער זייער גרויס, אזוי ווי חז"ל זאגן (עירובין צו ע"א): זי האט געלייגט

תפילין. און עס זענען ארויסגעגאנגען טויזנטער טויזנטער מיידלעך און געזינגען און געטאנצן (שם יח, ז): הִכָּה שְׂאוֹל בְּאֶלְפָיו - שְׂאוֹל הָאֵט גַּע'הֲרִגְעֵט טוִיזְנֵטֶר, וְדוֹד בְּרִבְבוֹתָיו - און דוד צענדליגער טויזנטער. וועגן דעם איז אריין אין שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ אַ מוֹרְאֵי־דִיגַע קנאה, אַז דאס האט אים נאכדעם געברענגט צו אַזאַ שְׁנָאָה אַז ער האט צוגערעדט מיכל זאל זיך אפלאזן פון אים, און ער האט צוזאמגענומען א גאנצע ארמיי צו כאפן דוד כְּדֵי אִים צו הֲרַגְעֵנֶן, און דוד האט געדארפט לויפן פון איין פלאץ צום אנדערן.

אבער דוד הַמֶּלֶךְ איז שטענדיג אנטלאפן צום באשעפער, אַזוי ווי מיר זאגן אין תהלים (קאפיטל נט): בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ, דִּי סָאֵל־דָּאָטן הָאָבֶן עֲנֹדְלִיךְ גַּעכאַפֿט דִּי הוּיז וואו דוד הַמֶּלֶךְ האט זיך געפונען, הָאָבֶן זײ בַּאֲלֵאגֶרֶט דָּאס הוּיז און פֿאַרמאַכט דִּי טויערן אַז ער זאל נישט קענען אַנטלויפֿן

פון דארט, דאך האט זיך דוד המלך נישט דערשראקן
און זאגט פאר מיכל: איך וועל פון דא ארויסגיין,
אבער זיי וועלן זיך אנודאי דא אריין ברעכן, זאלסטו
מאכן א דאמי און דאס אריינלייגן אין מיין בעט און
דאס צודעקן. דוד המלך נעמט זיין פידעלע און מאכט
אויף זיין מויל און זינגט צום באשעפער, און נעמט זיך
שרייען צום באשעפער (תהלים שם): הצילני מאיבי
אלקי ממתקוממי תשגבני, הצילני מפעלי און ומאנשי
דמים הושיעני, פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים לא
פשעי ולא חטאתי ה'; רבנו של עולם! וואס ווילן זיי
פון מיר, איך האב דאך גארנישט געזינדיגט?
ראטעווע מיך רבנו של עולם, פון אלע מינע פיינט
וואס לאקערן נאך מיר וכו'. אזוי ווי זיי הערן אים
זינגען האבן זיי שוין געזוכט דעם טיר אריינצוגיין,
איינער האט געזאגט אז דער טיר איז דער זייט, אן
אנדערער שרייט אז דארט איז דער טיר, ביז דער ווייל
האט ער זיך אראפגעלאזט מיט א שטריק, און

געמאכט א 'ויברח', און ער איז מער נישט דארט געווען, זיי האבן זיך ענדליך אריין געבראכן און אים גענומען זוכן, ביז מיכל ווייזט זיי: דארטן איז זיין בעט, האבן זיי אים גענומען גאנצערהייט און אזוי געברענגט צו שאול כדי שאול זאל אים הרגענען, ווי נאר מען דעקט אים אויף, זעהען זיי אז דאס איז נישט מער ווי א דאמי (עין פל זה בשמואל-א, קאפיטל יז-ט). און ווי אזוי האט דאס דוד המלך געקענט באווייזן? נאר דורך דער פת פון תפלה, דערפאר האט ער זיך נישט פארלוירן אין די שווערסטע ביטערסטע צייטן.

דאס האט דוד המלך אונז געלערנט: די איינציגסטע עצה איז נאר תפלה; אז מען איז מתפלל צום בורא פל עולמים וועט מען זעהן א ישועה, און נאר אזוי קען מען זיך דערהאלטן. און אזוי זעהט מען ווייטער ווי אזוי ער איז אנגעגאנגען אפילו מען האט אים גערודפ'ט פון אלע זייטן, אז אפילו זיין ווייב מיכל האט נאכדעם חזק געמאכט פון אים, און אזוי

אויף האט ער געליטן פון די קינדער, און א גאנץ לעבן האט מען נאר געמאכט ליצנות פון אים, אזוי ווי די גמרא זאגט (ירושלמי שקלים סוף פרק ב): אין לה דור שאין בו ליצנים כדורו של דוד; ווייל פון דוד המלך האט מען געמאכט ליצי ליצנות, און עס איז נישט געווען נאך איינער אין דער וועלט וואס זאל אזויפיל ליידן אזוי ווי דוד המלך.

וועגן דעם ווערט די סעודת מלוה מלכה אנגערופן: סעודת דוד מלפא משיחא, ווייל דוד המלך האט געוויזן א וועג, אז אפילו ווען מען גייט ארויס פון שבת, און מען גייט אריין אין די זעקס טעג פון די וואך, קען מען אויף ממשיך זיין די שמחה פון שבת אויף א גאנצע וואך און זיין פריילעך. דער זוהר הקדוש זאגט (משפטים קז ע"א): דוד המלך איז געווען בדהא דמלפא, ער האט געמאכט פריילעך אין אלע עולמות. דערפאר קען ער ווייזן א וועג מען זאל וויסן אז אפילו ווען עס קומט די זעקס טעג פון די וואך, און

מען וועט דארפן אַרבעטן און זיך דרייען אין די וועלט וואו עס איז פארהאנען גנבים רמאים צבועים, פאפערס פעלטשערס און ליגענערס, דאך זאל מען האלטן דעם קאפ זיך נישט צו פארלירן און בלייבן א איד, און זיך מחזק זיין מיט די אמונה און וויסן אז מיר האבן דעם באשעפער, ממילא דארף מען זיך נישט פארלירן.

וועגן דעם האט דער בעל-שם-הקדוש זכותו גגן עלינו מתקן געווען אז ערב שבת ביי מנחה זאל מען זאגן די מזמור: הודו לה' פי טוב (תהלים קז), וואס חז"ל (ברכות נד ע"ב), לערנען ארויס פון דעם מזמור די פיר וואס דארפן דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן: איינער וואס איז דורך דעם ים, איינער וואס איז דורך דעם מדבר, א קראנקער וואס איז אויסגעהיילט געווארן, און איינער וואס איז באפרייט געווארן פון תפיסה. און דער הייליגער רבי נתן זכרוננו לברכה איז מסביר (לקוטי הלכות הודאה הלכה ו, אות ט): אז די אלע פיר

זאכן גייט דורך אויף יעדן איד במשך די זעקס טעג פון
 די וואך, אמאל אפילו פשוט בגשמיות, אבער בעיקר
 ברוחניות, דאס הייסט, א מענטש גייט דורך במשך די
 וואך אזאלעכע שווערעקייטן און נסיונות און
 מיטמאכענישן אז ער איז קראנק בפרט מיט חולי
 הנפש רחמנא לצלן, וואס זיין נשמה איז געבען
 אינגאנצן קראנק געווארן פון זיינע ביטערע
 דורכפעלער בפרט אין פגם הברית וכו', אזוי אויך
 שפירט ער אז ער האלט זיך שוין כמעט ביים
 דערטרענקען אין די ים פון צרות, און ער שפירט ווי
 ער בלאנדזשעט אין א וויסטן מדבר און וויסט נישט
 צו וועמען זיך צו ווענדן, און וואו מען טרעפט דעם
 וועג ארויס, און ווידער שפירט ער זיך איינגעשפארט
 אין א מורא דיגע תפיסה פון זיינע תאוות און מדות
 רעות דער אייבערשטער זאל אפהיטן, דערפאר
 נאכדעם וואס ער איז דורך די זעקס טעג דא אויף די
 וועלט, און עס קומט יעצט צו גיין דער הייליגער שבת,

און ער גייט אין מקנה, און ער ווארפט אראפ פון זיך די וואכעדיגע קליידער און ער טוט זיך אן די שבת'דיגע קליידער, און ער גייט אריין אין שבת, קען ער טאקע דאנקען דעם בורא פל עולמים אז כאטשיג עס איז אים דורכגעגאנגען א שווערע ביטערע וואך, איז ער ברוך השם אנגעקומען צום שבת אלס א איד וואס גלייבט אינעם אייבערשטן און ער האט זיך דערהאלטן און זיך נישט מייאש געווען, דאס איז דער גרעסטער חידוש, און ער דארף אויף דעם אפגעבן א שבת והודאה פארן אייבערשטן, וועגן דעם האט מען איינגעפירט צו זאגן דעם מזמור פון הודו ערב שבת.

ג.

דער אייבערשטער האט געהאלפן מען איז זיך צוזאם געקומען אויף א שבע ברכות, וואס אין די וואכעדיגע סדרה (פרשת ויצא) רעדט טאקע די תורה ווי אזוי יעקב אבינו האט געזוכט און זיך געמוטשעט פאר זיין שידוך.

דער מדרש זאגט (בראשית רבה סח, ג): רבי אבהו פתח
 - ר' אבהו האט געדרש'נט אויפן פסוק (משלי יט, יד):
 בית והון נחלת אבות, ומה' אשה משפלת, א הויז און
 געלט קען מען ירש'ענען פון די עלטערן, אבער א
 שידוך איז נאר פון באשעפער, לייגט דער מדרש צו:
 מצינו בתורה בנביאים ובכתובים שאין זוגו של אדם
 אלא מהקדוש ברוך הוא, סיי פון תורה סיי פון נביאים
 און סיי פון כתובים געפונען מיר אז א שידוך קומט
 נאר פון באשעפער, אין די תורה שטייט (בראשית כד, ג):
 מהוי"ה יצא הדבר, אין נביאים שטייט (שופטים יד, ד):
 ואביו ואמו לא ידעו פי מהוי"ה היא, און ביי כתובים
 שטייט (משלי יט, יד): ומהוי"ה אשה משפלת. זאגט
 דער הייליגער רבי (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן ב): אז אין
 די אלע דריי פסוקים ווערט דערמאנט דווקא דער שם
 הוי"ה; וואס ווייזט אויף הנה הנה ויהיה, דער
 אייבערשטער איז יעצט, ער איז געווען און ער וועט
 זיין, עס קען נישט געטוישט ווערן. די זעלבע זאך ביי

יעדע שידוך דארף מען וויסן אז דאס איז דאס, און מען קען דאס נישט משנה זיין, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א, סימן רסה): אויבן אין הימל זענען די מאן און די ווייב געווען איין נשמה, נאר ווען זיי זענען אראפגעקומען אויף דער וועלט, איז דער חתן אראפגעקומען ביי איין פאר עלטערן, און די פלה ביי א אנדערע פאר עלטערן, אבער ביז זיי טרעפן זיך נעמט צייט, ווייל עס איז דא אסאך קטרוגים, אזוי ווי חז"ל זאגן (סוטה ב ע"א): קשה לזווגן בקריעת ים סוף, וועגן דעם טוט זיך אפ איבערקערענישן ביז עס ווערט א שידוך, אבער צום סוף מוז דאס ווערן.

דער הייליגער מוהר"ל מפראג זכותו יגן עלינו איז מסביר (תדושי אגדות, סוטה ב ע"א): דאס וואס חז"ל גלייכן צו א זיווג צו קריעת ים סוף, ווייל פונקט אזוי ווי מען זעהט אז דער ים איז קודם געווען איינס, נאכדעם האט דאס משה רבינו געשפאלטן און עס איז

געװאָרן צוטיילט, װאס דאס איז אַ מורא'דיגע וואונדערליכע זאך אז פון איין זאך זאל װערן צוויי, און נאכדעם זאל דאס צוריק װערן איינס, די זעלבע גס און פּלאַ איז דא ביי יעדע שידוך - װאס איז אויף קודם געװען איין נשמה אויבן אין הימל, און נאכדעם זענען זיי צושפּרייט געװאָרן - אז דאס זאל זיך יעצט קענען צוריק צוזאם קומען.

דאס זאגט מען ביי די שבע ברכות: שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצירך בגן עדן מקדם; מען בעט דעם אייבערשטן אז די חתן און די פלה, װאס װערן אָנגערופֿן: 'רעים האהובים', זאלן זיין אזוי פריילעך, און לעבן מיט אזא שמחה און ליבשאפט, אזוי ווי זיי זענען געװען אין הימל, װאס דארטן זענען זיי געװען איין נשמה, זאלן זיי יעצט ווייטער זיין איין נשמה, און זיין מורא'דיג פריילעך.

דער הייליגער רבי שלמה'קע זעװילער זכותו יגן עלינו האט געטייטשט דאס װאס מען זאגט ביי אַ

תנאים: העומד מצד החתן, העומד מצד הפלה, וואס איז דער לשון 'העומד' - דער וואס שטייט אין די זייט? נאר ווען מען ליינט דעם תנאים זאגט מען פאר ביידע מחותנים - עלטערן: העומד מן הצד, דו האסט גארנישט וואס צו טוען, דארפסט נאר שטיין אין דער זייט, ווייל אלעס איז פון הימל.

ד.

נאך זאגט דער מדרש (שם, ד): אויפן פסוק (תהלים סח, ז): אלקים מושב יחידים ביתה מוציא אסירים בפשרות, אז בחור און א מיידל זענען אין א תפיסה ביז זיי טרעפן זייער זיווג, ענדליך ווען עס קומט די צייט און זיי האבן חתונה, ווערט מקויים ביי זיי: מוציא אסירים בפשרות, אז זיי זענען ארויסגעגאנגען פון תפיסה, וואס דאס איז דער גרעסטער שמחה, זאגט דער מדרש אז דאס ווארט בפשרות איז צוויי ווערטער: בכי-וויינען, ושירות-זינגען, ווער עס וויל וויינט, ווער עס וויל דאנקט און לויבט דעם

אייבערשטן; דאס הייסט, איינער איז פריילעך און ליסטיג אז ער האט פרוף השם געטראפן זיין זיווג, וואס דאס איז די גרעסטע שמחה, אזוי ווי חז"ל זאגן (תענית כו ע"ב): דאס איז ממש אזוי ווי בנין בית המקדש, אויף זאגן חז"ל (ירושלמי בכורים פרק ג, הלכה ג): ווען מען האט חתונה איז מען מוחל אלע עבירות. און ער וועט יעצט קענען לעבן אין גן עדן אזוי ווי אדם וחוה פארן חטא, און אנדערע באוויינען זייער לעבן, אז דאס איז נישט קיין גוטע שידוך, מען איז אריין געפאלן וכו'; דאס איז די 'בחירה' וואס מען געט פאר דעם מענטש: האט ער שכל מאכט ער פון דעם לעבן א גן-עדן, האט ער נישט קיין שכל לעבט ער נעפעך אין גיהנום, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א, סימן כב): דער גיהנום און דער גן-עדן איז דא אויף דער וועלט; אבער דאס ווענדט זיך ווי אזוי דער מענטש פירט זיך אויף.

דער הייליגער ראפשיצער רב זכותו יגן עלינו האט
 געזאגט: א שאד א שאד אז מען האט איבערגעגעבן
 דעם געלעגנהייט פון אזא גרויסן טאג פאר קינדער;
 ווייל אונטער די חופה קען מען בעטן דעם בורא כל
 עולמים אויף יעדן פֿרט און פֿרט. דעם הייליגן רבינס
 טאכטער אָדל זכותה תגן עלינו, איז אמאל געקומען
 צו איר טאטן און זייער געוויינט: איך האב א דינסט
 וואס דערקוטשעט מיד, און זי טוט נישט איר ארבעט,
 איך האב געפערליכע צרות פון איר, איך וויל איר
 פארשיקן און זי וויל נישט גיין, איך קען דאס שוין
 נישט איבערטראגן! האט איר דער הייליגער רבי
 געזאגט: פארוואס האסטו נישט געבעטן אויף דעם
 אונטער די חופה?! זעהט מען פון דעם אז דער
 הייליגער רבי האט געהאלטן אז אפילו אויף אזא
 קלייניקייט, דארף מען אויף בעטן אונטער די חופה,
 ווייל דעמאלטס איז א מורא דיגע צייט וואס מען קען
 אלעס אויסבעטן.

און מען זעהט טאקע די קדושה וטהרה פון א חתן ופלה אין די טאג פון זייער חופה, מען האלט אין איין בעטן און מען זאגט אסאך תהלים און ווער עס קען זאגט אויס גאנץ תהלים, און מען טוט תשובה אויף אלע נארישקייטן וואס מען האט געטוהן אלץ בחור און אלץ מיידל, און אזוי גייט מען צו צו די חתונה מיט א מוראדיגע שמחה, ממש אזוי ווי שבת, וואס איז געגליכן צו די יחוד פון חתן און פלה, אזוי ווי מיר זאגן ביי די זמר פרייטיג צונאכטס: לכה דודי לקראת פלה, פני שבת נקבלה.

נאכדעם הייבט זיך אן די זיבן טעג שבע ברכות, וואס יעדע נאכט מאכט אן אנדערער קרוב א שבע ברכות, און יעדער קוקט און באטראכט, און מען דארף זיך אראפלאזן צו יעדע פעטער און מומע, שוואגער און שוועגערין, קאזינס וכו', בשעת דער חתן האט שוין געווארט אזויפיל יארן ער זאל קענען האבן א ריינע מח און מחשבה, אזוי אויך די פלה, און דא

דארף ער זיין פארנומען מיט דעם וכו', נאר מען וויל דערמיט לערנען די חתן און פלה: אזוי גייט דאס לעבן; ווייל די זיבן טעג פון די שבע ברכות איז מרמז אויף די זיבעציג יאר וואס א מענטש לעבט, וואס דאס הייבט זיך אן פון די צוואנציג יאר, ווייל בית דין של מעלה משפט נישט ביז די צוואנציג, און ווען מען האט חתונה ווערט מען ניי געבוירן, דערפאר וויל מען מרמז זיין פאר חתן פלה: ענק האבן זיך ביידע גוט צוגעגרייט צו די חתונה, אבער יעצט דארף מען וויסן אז דער לעבן גייט נישט אזוי ווי מען וויל, יעדען טאג וועסטו דארפן גיין צו אן אנדערע משפחה, און זיך מוזן אראפלאזן וכו', און יעדער וועט זאגן א מיינונג, צו ווייזן אז אזוי גייט דאס לעבן: אראפ און ארויף, ארויף און אראפ.

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן סח): דער עיקר שלימות פון א צדיק איז אז ווען ער איז אויבן זאל ער אויף זיין אונטן, ווען ער איז אונטן זאל

ער אויף זיין אויבן; חז"ל זאגן (חגיגה יב ע"א): די ווארט
 שמים-הימל איז צוזאמגעשטעלט פון צוויי ווערטער:
 אש-פייער און מים-וואסער, וואס איז צוויי
 פארקערטע זאכן וואס פארטראגן זיך נישט, מיט
 פייער קען מען אויסקאכן וואסער ביז עס בלייבט
 נישט גארנישט, און מיט וואסער קען מען אויסלעשן
 א פייער, און ווען די צוויי קעגן זייטיגע זאכן קומען
 זיך צוזאמען ווערט דאס אנגערופן: שמים, און דאס
 הייסט א הימל מענטש, ווייל די גרעסטע חכמה פון א
 איד איז אז ער פארלירט זיך נישט, ער קען זיך
 שטענדיג דערהאלטן אין אלע מצבים; סיי ווען עס איז
 ביי אים 'שבת', דאס הייסט עס גייט אים גוט, ער איז
 דערהויבן, און אפילו א גאנצע וואך איז ער אויך
 ממשיך די הייליגקייט פון שבת, ער גייט דאווענען אין
 בית המדרש שחרית מנחה מעריב מיט מנין, אפילו עס
 קומט אים אן שווער ער איז זייער פארנומען וכו'. מען
 זעהט טאקע 'מי פעמך ישראל' כאטשיג אידן זענען

זייער פארפלאגט אויף פּרנָסָה, דאָ קומען זיי מיט
 מסירות נפש דאווענען מיט מנין, [בפּרט מנחה אין די
 ווינטער טעג], וואס דאס איז ביים אייבערשטן זייער
 חשוב, אזוי אויף געט מען אַכטונג אין די ביזנעס נישט
 צו גנב'נען גזל'נען ארום פאפען, כאטשיג מען האט די
 געלעגנהייט דאס צו טוהן, ווייל מען ווייסט אז דער
 באשעפער איז דא, בפּרט אז מען איז זוכה און מען
 געוואוינט זיך צו צו לערנען יעדן טאג אביסל חומש
 רש"י מיטן תרגום, אפאר פּרקים משניות, א דף גמרא,
 שלחן ערוך וכו', דאס הייסט א הימל מענטש, אז ווען
 מען איז אויבן איז מען אויף אונטען, און ווען מען איז
 אונטן איז מען אויף אויבן, וואויל איז אים וואויל איז
 זיין חלק.

און דאס איז זייער א וויכטיגע לימוד צו וויסן:
 ביים אייבערשטן איז זייער חשוב אז פון איין זייט איז
 מען רוחני און פון איין זייט איז מען גשמי. דאס
 הייסט, מען דארף זיך אראפלאזן צו א ווייב, וואס דאס

איז דער ערשטער מצוה אין די תורה, מען זאל חתונה האבן, און דער אייבערשטער זאגט (בראשית ב, יח): לא טוב היות האדם לבדו, אעשה לו עזר כנגדו; אליינס איז זייער נישט גוט, מען מוז האבן א ווייב. זאגן די חז"ל אויף דעם (יבמות סג ע"א): זכה - איז ער זוכה: עוזרתו - העלפט זי אים, לא זכה - איז ער נישט זוכה: כנגדו - איז זי קעגן אים. ווייל זי איז א ביינ פון זיינע ביינער (בראשית ב, כג), דאס הייסט, פירט ער זיך ערליך ער לערנט און דאווענט, וועט זי זיך אויף פירן ערליך און זי וועט אים ארויס העלפן, אבער אויב חלילה וחס ער פירט זיך נישט אויף ערליך, ער רעדט וואס מען דארף נישט, פאנגט זיך אן אלע פראבלעמען.

דער תנא זאגט (אבות א, ה): כל המרבה שיחה עם האשה, גורם רעה לעצמו, ובוטל מדברי תורה וסופו יורש גיהנום. דאס הייסט, אויב מען רעדט וואס מען דארף נישט, מען זאגט פאר די ווייב א שטעף ווארט וכו', איז מען זיך אליין גורם שלעכטס, ממילא האט

מען שוין נישט דעם קאפ צו לערנען, און נאכדעם האט מען נאך די גיהנום דא אויף די וועלט. דערפאר דארף מען זייער אכטונג געבן נישט צו רעדן אויף איר טאטע מאמע, נישט רעדן פון אירע חסרונות, און נישט זוכן קיין חסרונות, נאר שטענדיג משבח זיין און אויסרימען, אזוי ווי הלל האט געזאגט (פתובות יז ע"א):
 מען זאל זאגן: פלה נאה וחסידה, די שענסטע און די בעסטע פלה; דעמאלטס לעבט מען א חיים טובים.

ה.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד (בראשית ב, כד), וועגן דעם זאל א מענטש אפלאזן זיין טאטע מאמע און זיך צוקלעבן צו זיין ווייב וכו'. שטעלט זיך א קשיא ווי אזוי קען די תורה זאגן אזא זאך, עס איז דאך דא א מצות עשה (שמות כ, יב): כבד את אביך ואת אמך, זאלסט מכבד זיין זיין טאטע מאמע וואס די מצוה גייט אן אויפן גאנצן לעבן, נאך די חתונה אויך? !

נאר די תורה הקדושה וויל לערנען זייער א
 וויכטיגע זאך פאר א פארפאלק צו וויסן אין לעבן, אז
 וויבאלד מאן און ווייב האבן חתונה געהאט, און עס
 קען זיך מאכן אומפארשטענדליכקייטן וואס מען
 דארף אויסגלייכן, זאל מען קיינמאל נישט אריינמישן
 די עלטערן, נאר זיך אויסגלייכן צווישן זיך, אדער גיין
 צו א גרויסן ערליכן איד א צדיק, וואס ער וועט
 אויסלערנען ווי אזוי עס גייט דאס צוזאם לעבן וכו',
 ווייל טאטע מאמע האבן זיך געמוטשעט ביז מען האט
 געברענגט די קינדער אונטער די חופה, און זיי ווילן
 נאר האבן נחת פון די קינדער, און הערן אז עס איז גוט
 ברוך השם וכו', פון דעם זיהן אז ער האט געטראפן
 אזא טייערע ווייב, און פון די טאכטער אז זי האט אזא
 פיינע מאן וואס ער איז קובע עתים לתורה, און ער איז
 זייער גוט צו איר, דאס מיינט דער פסוק צו זאגן, אז
 מען זאל אפלאזן די עלטערן, נישט חלילה וחס מען
 זאל אפלאזן טאטע מאמע און פארגעסן פון זיי, נאר

זיי נישט אריין מישן אין די צרות, אפילו עס מאכט זיך אמאל עפעס א אומפארשטענדעניש, נאר ענדערש גיין צום רבין.

דער הייליגער מהרש"א זכותו יגן עלינו האט אויסגעקריצט אויף זיין טיר דעם פסוק (איוב לא, לב):
 בחוץ לא ילין גר דלתי לארח אפתח, א גר זאל נישט נעכטיגן אינדרויסן, מיין טיר איז אפען פאר יעדעם איינעם, און די הונגעריגע זאל קומען דא עסן. [ביז די ערשטע וועלט מלחמה איז נאך די הויז געשטאנען, זעהט מען פון דעם אז אפילו דער הייליגער מהרש"א וואס איז געווען אזוי דבוק אין די הייליגע תורה, און ער איז געווען אינגאנצן אויסגעטוהן פון די וועלט, דאך האט ער זיך אראפגעלאזט אזוי ווייט אריינצונעמען יעדן גאסט, און זיך אפגעבן מיט אים, וואס דאס איז די שווערסטע זאך. אבער דאס וויל דער באשעפער: פון איין זייט טאקע זיין אויבן, לערנען מהרש"א און זיך מיגע זיין אין די תורה, אבער פון די

אַנדערע זייט זיך אַראַפּ לאַזן צו יעדעם איינעם, על
אחת כַּמָּה וְכַמָּה דַּאָרְךָ דָּאס וויסן אַ חֲתָן וואס האט
חַתּוּנָה געהאַט, ער דאַרף טאַקע לערנען, אָבער צו זיין
ווייב דאַרף ער זיך אויף אַראַפּלאַזן.

דער גרויסער מגיד פון מעזריטש זכותו יגן עלינו
איז קודם געווען אַ חֲבֵר מיטן הייליגן פּני יהושע זכותו
יגן עלינו, און זיי זענען געווען גרויסע מתנגדים אויפן
דָּרָך פון בעל-שם-טובּ הקדוש זכותו יגן עלינו,
שפּעטער ווען ער איז מקורב געווארן צום הייליגן
בעל-שם-טובּ, האט אים איינער אַמאַל געפּרעגט:
פּאַרוואס האט איר זיך אָנגעהויבן אַראַפּ צו לאַזן צו
פּשוט'ע מענטשן, אַמאַל זענט איר געווען אַ למדן און
אַ חֲבֵר מיטן פּני יהושע, און יעצט לאַזט איר זיך אַראַפּ
אַפּילו צו אַלע דאַרפּס לייט?! האט ער געשמייכעלט
און זיך אָנגערופּן: דער בורא פּל עולמים איז דאָ
אַוודאי זייער גרויס עד אין סוף, און ער איז אין הימל
מיט אַלע נשמות פון צדיקים, פון דעסטוועגן האט ער

זיך אַראַפּ געלאָזט זעקס טעג, און באַשאַפֿן אַ גאַנצע
בַּרְיָאָה מיט אַלע גוים, און ער איז זיי מְחִיָּה און מְהוּה,
אויב אזוי מעג איך זיך אויף אַראַפּ לאָזן.

שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ זאָגט (משלי טו, יז): טוֹב אֶרְחַת יָרֵךְ
וְאֶהְבֶּה שָׁם, מִשׁוֹר אָבוֹס וְשִׁנְאָה בּוֹ, עֵס אִיז בְּעֶסְעֵר צוֹ
עֶסֶן אַ טְרוֹקֵן שְׁטִיקֶעל בְּרוִיט מיט אַבִּיסֶל גְּרִינְצִיג,
אַבְּעֵר עֵס אִיז דאָ דאָרט אַ מוֹרָא־דִּיגֶע לִיב־שאַפֿט, ווי
אַיִדער עֶסֶן די בְּעֶסְטֶע פֿלִיִּישֵׁן מיט אַלע מַעֲדָנִים
אַבְּעֵר עֵס אִיז דאָ דאָרט שִׁנְאָה און מֶעַן הַרְגָּעט זיך
אַרום. דער הַיִּלְיָגֶער רַבִּי הָאָט אַמָּאל גֶּעזָאָגט (חיי
מוֹהַר"ן סִימֵן תַּקכ"ח): בְּרוִיט מיט אַיִגֶּעֲרֶקֶעס אִיז אַ גוֹט
מַאָכֶל. דערפֿאַר דאָרף מֶעַן זעהן אז אין שְׁטוֹב זאל
שְׁטענדיג הָעֶרְשֵׁן שְׁלוֹם און לִיב־שאַפֿט, וואס דאס איז
די גֶּרֶעסְטֶע הַצְּלָחָה.

וועגן דעם דאָרף מֶעַן וויסן אז די גֶּרֶעסְטֶע חֲכָמָה
אויף די וועלט איז זיך צו דַּעֲרָה־אַלְטֵן, און דאס האט
אונז דער הַיִּלְיָגֶער רַבִּי געלעֶרנט, און ער האט געזאָגט

(קיצור לקוטי מוהר"ן חלק א, סימן ו): הַעֵיקָר שְׁקוֹרִינ׳ן
 דְּעַרְהֶאֱלֹטֵן זײַך, דְּעַר עֵיקָר אִיז זײַך צו דְּעַרְהֶאֱלֹטֵן. און
 מײט װאס קען מען זײַך אַזױ דְּעַרְהֶאֱלֹטֵן װי מײט לײמוד
 מְשַׁנִּיּוֹת, װאס דאס אִיז מְשַׁנֵּה דַעַם מְעַנְטֵשׁ, אױף אִיז
 מְשַׁנֵּה דִי אױתִּיּוֹת נְשַׁמָּה (בְּאֵר הַיֵּטֵב אױרַח חַיִּים סִימָן א, סְעִיף
 קָטָן ו, בְּשֵׁם הָאֲר״י הַקָּדוֹשׁ), דְּעַר זֶהֱר הַקָּדוֹשׁ זָאָגְט (תִּיקוּנֵי
 זֶהֱר יד ע"ב), אַז מְשַׁנִּיּוֹת אִיז דְּעַר מְלֶאֱךָ מְט"ט (עֵינֵי לִקוּטֵי
 מוהר"ן חלק א, סימן עט), און דאס אִיז מְקַשֵּׁר דַעַם עוֹלָם
 הָעֶלְיוֹן צום עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן; און אַז אַ מְעַנְטֵשׁ לְעַרְנֵט
 אַסאַף מְשַׁנִּיּוֹת אִיז עַס אַ סְגוּלָה אױף אַ זִיווּג, װײל
 מְשַׁנִּיּוֹת אִיז מְקַשֵּׁר דִי װעלֵט צו יַעֲנַע װעלֵט. זאַל דְּעַר
 אִיבְעַרְשֵׁטֵר הָעֶלְפֵן אִיר זָאֵלְט אַלְע זױכָה זײַן זײַך צו
 הַאֲלֹטֵן אַ גַּאנְץ לְעַבֵּן בֵּי דִי מְשַׁנִּיּוֹת, װאס דוֹרְךָ דַעַם
 װעט מען זױכָה זײַן צו דִי גַאױלָה שְׁלִימָה (װִקְרָא רַבָּה ז, ג),
 בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.

~ תם ונשלם שׁבַח לְאֵל בּוֹרָא עוֹלָם ~